

Vsebinsko in finančno poročilo o izvedbi programa posebnih nalog splošne knjižnice za pripadnike narodne skupnosti (NS)
(Obrazec za poročanje)

Poročevalsko leto 2023

Osnovni podatki

Polni naziv knjižnice:	Knjižnica – Kulturni center Lendava – Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ
Naslov (sedež):	Glavna ulica – Fő utca 12, 9220 Lendava – Lendva
Odgovorna oseba:	dr. Judit Zágorec-Csuka, direktorica
Telefon:	02/574-25-80, 040-701-515
Elektronska pošta:	judit.zagorec-csuka@kkl.si
Številka pogodbe:	3340-23-126062

Vsebine v sklopih posebnih nalog, ki jih je knjižnica izvedla v letu 2023:

1. Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva ter specifičnih storitev knjižnice v jeziku NS	☒
2. Bralna kultura in informacijsko opismenjevanje uporabnikov knjižnice, ki so pripadniki NS	☒
3. Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice za pripadnike NS	☒
4. Dodatni nakup knjižničnega gradiva in informacijskih virov ter strokovna obdelava gradiva knjižnice v jeziku NS	☒

Ocena izvedenega programa posebnih nalog splošne knjižnice za pripadnike NS za leto 2023

Pri vsaki izvedeni nalogi na kratko opišite načrtovane letne cilje, vsebino in obseg nalog (število ur ali število projektov) ter ocenite učinke oziroma dosežene rezultate.

1. Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva ter specifičnih storitev knjižnice v jeziku NS

V skladu s 25. členom Zakona o knjižničarstvu KKC Lendava – Lendvai KKK na narodnostno mešanem območju zagotavlja pripadnikom madžarske narodne skupnosti komuniciranje v njihovem jeziku. Knjižnično gradivo in informacijo iz gradiva in o gradivu v madžarskem jeziku uporabnik dobi v obratovalnem času knjižnice od katerega koli bibliotekarja, saj vsi bibliotekarji v knjižnici obvladajo madžarski jezik. Bralec lahko dobi informacijo tudi po telefonu in na spletni strani knjižnice, ki je prav tako tudi v madžarskem jeziku. Za komuniciranje z uporabniki v madžarskem jeziku se naši bibliotekarji udeležujejo raznih izobraževanj. Zaposleni obvladajo oba jezika in poskrbijo za dvojezične napise, informativna sporočila, vabila, napise, programe, poročila in druga gradiva, ki so pomembna za izvajanje dejavnosti splošne knjižnice za pripadnike madžarske narodne skupnosti.

Da bi dosegli čim širši krog potencialnih uporabnikov, razen objav na naši spletni strani v slovenskem in v madžarskem jeziku (knjižne novice, knjižne novice – izbor, najbolj brane in najbolj iskane knjige, priporočene knjige, digitalne vsebine), že nekaj let vsak teden v lokalnem tedniku Népújság v rubriki Aktuális (Aktualno) objavimo kratko vsebino izbrane knjige in nas še posebej veseli, ko bralci povprašujejo po tem gradivu.

Naša knjižnica postopno digitalizira gradivo, ki je kulturna dediščina madžarske narodne skupnosti in do katere imajo uporabniki dostop preko naše spletne strani.

Digitaliziramo monografske publikacije v madžarskem jeziku, ki so lokalnega značaja in s tem delom bomo nadaljevali tudi v letu 2024.

Z digitalizacijo gradiva v madžarskem jeziku omogočamo prebiranje tega gradiva tudi tistim uporabnikom, ki so mogoče bolj oddaljeni in ne zahajajo v našo knjižnico.

Prav tako imamo digitalizirane madžarske serijske publikacije:

- Alsó-Lendva és Vidéke (1897),
- Alsó-Lendvai Híradó (1889–1919),
- Délzala (1898–1899),
- Muraköz (Medjimurje) (1884–1918, 1941–1944),
- Muraszombat és Vidéke (Murska Sobota in okolica) (1885–1919),
- Muratáj (1988–)

ter dvojezične serijske publikacije:

- Lendavske novice – Lendvai Híradó (1998–),
- Lindua (2007-).

Sproti digitaliziramo tudi aktualne številke.

Naše uporabnike o spremembah poslovanja knjižnice in naših aktivnostih obveščamo v lokalnih medijih tudi v madžarskem jeziku, in sicer v:

- tedniku Népújság,
- v radijskem programu Muravidéki Magyar Rádió,
- v televizijski oddaji Mostovi – Hidak.

2. Bralna kultura in informacijsko opismenjevanje uporabnikov knjižnice, ki so pripadniki NS

Projekti bralne kulture ter informacijskega opismenjevanja uporabnikov pripadnikov narodne skupnosti potekajo v okviru vseh nalog, ki jih izvajamo v knjižnici v okviru letnega plana za pripadnike madžarske narodne skupnosti, pri posredovanju knjižničnega gradiva, pravljicnih ur za najmlajše in mlade bralce, literarnih ur, literarnih srečanj, kvizov, tekmovanj, delavnic. Projekti potekajo dvojezično ali v jeziku narodne skupnosti. S temi projekti knjižnica krepi in dodatno spodbuja razvoj bralne kulture in povečuje obseg uporabe knjižničnih storitev med pripadniki narodne skupnosti. Knjižnica si prizadeva za čim več dvojezičnih projektov bralne kulture ter predstavitev avtorjev v obeh jezikih.

V letu 2023 smo realizirali naslednje madžarske in dvojezične aktivnosti:

- pravljicne ure v madžarskem jeziku,
- madžarska bralna značka za odrasle pomlad-poletje 2023,
- pravljicne ure za otroke iz Vrtca Lendava – Lendvai Óvoda (za enote Lendava I, Lendava II, Dolga vas, Genterovci, Gaberje),
- pravljicne ure za otroke iz Vrtca Pikapolonica Dobrovnik – Katicabogár Óvoda Dobronak,
- pravljicne ure za učence Dvojezične osnovne šole I Lendava – I. Sz. Kétnyelvű Általános Iskola, za več skupin,
- pravljicne ure za učence Dvojezične osnovne šole Dobrovnik – Kétnyelvű Általános Iskola Dobronak, za več skupin,
- pravljicne ure za učence Dvojezične osnovne šole Genterovci – Göntérházi Kétnyelvű Általános Iskola, za več skupin,
- predavanje za varovance Varstveno-delovnega centra Lendava,

- predavanje učencem Dvojezične osnovne šole II Lendava – 2. sz. Lendvai Általános Iskola,
- predstavitev knjižnice društvu Mozaik,
- predstavitev knjižnice za učence DOŠ I Lendava,
- obisk učencev dvojezičnih osnovnih šol,
- obisk dijakov dvojezične srednje šole,
- izbor, dostava in zamenjava madžarskega knjižničnega gradiva za Dom starejših Lendava v Lendavi in Radencih,
- bralna ura v madžarskem jeziku za stanovalce Doma starejših Lendava v Lendavi in Radencih,
- organiziranje regionalnega recitatorskega tekmovanja József Attila v Lendavi in organizacija županijskega tekmovanja v Lendavi,
- priprava raznih virtualnih tematskih razstav ter razstav v prostorih zavoda, ki so neposredno povezane z madžarskim jezikom in madžarsko kulturo ob: dnevu madžarske kulture, obletnici revolucije in osvobodilnega boja leta 1848/49 ter obletnicah rojstva ali smrti madžarskih pesnikov, pisateljev ter znamenitih osebnosti (István Örkény, Attila József, Géza Gárdonyi, Sándor Kányádi ...),
- praznične, aktualne ter tematske razstave, v sklopu katerih smo promovirali naše knjižnično gradivo tako v madžarskem kot tudi v slovenskem jeziku, ob svetovnih dnevih (spomina na žrtve holokavsta, maternega jezika, poezije, gledališča, varčevanja z energijo, voda, knjig za otroke, knjige in avtorskih pravic, podnebnih sprememb, zemlje, bobra, Evrope, čebel, sonca, strpnosti, reformacije, kulture) ter druge razstave (ob slovenskem kulturnem prazniku, o pustu, Veliki noči, knjižne novosti, priporočila za domače branje, tednu slovenskih splošnih knjižnic, božične zgodbe, božična kuhinja, božične pravljice za otroke, božična in novoletna razstava) ter ob obletnicah rojstva ali smrti pesnikov, pisateljev in znamenitih osebnosti (Ančka Gošnik Godec ...).

Izvedli smo naslednje madžarske in dvojezične prireditve:

- sodelovanje s Centrom za družine Perc, organizacije počitniške aktivnosti za šolarje; pravljичne ure in predstavitev knjižnice in delovanja sistema COBISS,
- prireditev Pravljično dvorišče, kjer smo imeli pripravljen madžarski pravljичni kotiček,
- literarni večeri v madžarskem jeziku: predstavitev pesniške zbirke Versek – Kettő az egyben (Pesmi – Dva v enem) Józsefa Berkesa in Katalin M. Nagy. predstavitev prevoda romana Ferija Lainščka Ločil bom peno od valov z naslovom Szerelem-sziget, predstavitev knjige Franca Meštroviča Horvata z naslovom 120 let nogometa v Lendavi, prireditev Pannon Tükör Pódium, predstavitev 25. številke revije Lindua.
- Predavanja: profesorjev iz Nemzeti Közszoigálati Egyetem iz Budimpešte, József Padányi, Lajos Négyesi, Tibor Balla: Vplivi orožnih konfliktov na grajeno in ustvarjeno okolje, predavanje dr. Evgena Torhača: Raziskava družinskega drevesa – izkušnje in rezultati,
- predstavitev diplomskih in magistrskih del lendavskih študentov v madžarskem in slovenskem jeziku:
madžarski jezik: Júlia Meszelics: Koncept časa in ponavljanja v delih Andreja Tarkovskega in Béle Tarra, Rebeka Šabjan: Skozi igro do jezika
slovenski jezik: Amanda Horvat: Storitve splošnih knjižnic za spodbujanje družinskega branja na narodnostno mešanem območju v Prekmurju in Sindi Časar: Primorski in istrski priseljenci v Prekmurju,
- organizacija mednarodne konference z naslovom 450 let prve tiskane madžarske knjige v obdobju reformacije v Dolnji Lendavi. Na konferenci so sodelovali domači in tuji predavatelji: Matjaž Lulik, skrbnik Zbirke starih tiskov, Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana, dr. Bernadett Varga, vodja Oddelka za raziskave in posebne zbirke, Nacionalna knjižnica Országos Széchényi Könyvtár, Budimpešta, dr. Klaudija Sedar, direktorica Zavoda Primoža Trubarja, Murska Sobota, Ibolya Violáné Bakonyi, skrbnica zbirke, Knjižnica reformatske gimnazije, Curgó, dr. Lajos Bence, predsednik Društva prekmurskih madžarskih znanstvenikov in raziskovalcev, Lendava, dr. Zoltán Lendvai Kepe, višji kustos, Galerija-Muzej Lendava, Sebastijan Časar, bibliotekar, Knjižnica – Kulturni center Lendava, dr. Judit Zágorec-Csuka, direktorica, Knjižnica – Kulturni center Lendava.

Mednarodni medinstitucionalni projekt – mednarodna konferenca

450. OBLETNICA PRVE TISKANE KNJIGE NA OZEMLJU DANAŠNJE SLOVENIJE IN ZGODOVINSKE ZALSKE ŽUPANIJE

Trajanje projekta: 25. 8. 2023 – 12. 2. 2024

Sodelujoče institucije: Galerija – Muzej Lendava, Knjižnica in kulturni center Lendava, Nemzeti Széchényi Könyvtár (National Széchényi Library Budapest), Zavod za kulturo madžarske narodnosti Lendava

- 450 LET PRVE TISKANE MADŽARSKE KNJIGE V OBDOBJU REFORMACIJE V DOLNJI LENDAVI
Mednarodna znanstvena konferenca
Vodja projekta: dr. Judit Zágorec-Csuka, direktorica KKCL
Lokacija: Slavnostna sejna soba Mestne hiše v Lendavi (Lendava, Glavna ul. 20)
Termin: 25. 8. 2023
- 450. OBLETNICA PRVE KNJIGE V LENDAVI
Občasna zgodovinska razstava
Avtor razstave: dr. Zoltán Kepe, višji kustos GML
Lokacija: Muzej meščanstva (Lendava, Glavna ul. 52)
Termin: 26. 8. 2023 – 12. 2. 2024

<https://www.kl-kl.si/mednarodna-konferenca-450-let-prve-tiskane-madzarske-knjige-v-obdobju-reformacije-v-dolnji-lendavi/>

<https://www.kl-kl.si/hu/nemzetkozi-konferencia-450-eve-jelent-meg-az-első-nyomtatott-magyar-könyv-alsólendván-a-reformáció-idején/>

<https://www.gml.si/festival-vinarium-2023-razstava-ob-450-obletnici-prve-knjige-v-lendavi/>

<https://www.gml.si/hu/vinarium-fesztival-2023-450-éves-az-első-lendvai-könyv-című-kiallítás/>

- V petek, 25. avgusta 2023, je v mestni hiši Občine Lendava potekala mednarodna konferenca z naslovom »450 let prve tiskane madžarske knjige v obdobju reformacije v Dolnji Lendavi - 450 éve jelent meg az első nyomtatott magyar könyv Alsólendván a reformáció idején«. Na konferenci so se zvrstila predavanja osmih predavateljev iz Budimpešte, Ljubljane oziroma širše raziskovalne okolice ter tudi iz Pomurja. Matjaž Lulik (Ljubljana, NUK) je pripravil kratek pregled o založnikih, knjigotržcih in tiskarjih slovenske tiskane besede v 16. stoletju, dr. Bernadett Varga (Budapest, OSzK) je predstavila dela Györgya Kultsarja, dr. Klaudija Sedar (Murska Sobota) je predavala o dediščini reformacije v (Dolnji) Lendavi, Ibolya Violáné Bakonyi (Csurgó) pa je predstavila izvod Kultsarjeve Postile, ki jo hranijo v knjižnici reformatske gimnazije v Csurgóju. Prisotni na konferenci so se podučili tudi o kulturnozgodovinskih vidikih lendavskega tiskarstva in pridigarskega slovstva do današnjih dni, o tem je predaval dr. Bence Lajos (Lendava), dr. Lendvai Kepe Zoltán je predstavil Doljno Lendavo Banffyjev v luči reformacije, Sebastijan Časar (Lendava) rojstvo knjige, dr. Zágorec Csuka Judit (Lendava) pa misli o knjigi pridig Kratka lekcija o pripravah na smrt. Med drugim so spregovorili in imeli uvodne govore: Janez Magyar, župan Občine Lendava, dr. Judit Zágorec-Csuka, direktorica Knjižnice – Kulturnega centra Lendava – Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ, Viljem Leban, ravnatelj Narodne in univerzitetne knjižnice iz Ljubljane in Dávid Rózsa, generalni direktor Narodne Széchényijeve Knjižnice iz Budimpešte.

Tematika konference je bila namenjena bogati in plodoviti zapuščini pisane besede in bralne kulture v Lendavi, ki je temeljila na izjemni povezanosti lendavske kulturne zgodovine s knjigo, ki je segala v 16. stoletje, v obdobje reformacije, ko se je Dolnja Lendava razvila v najpomembnejše literarno in versko središče zgodovinske Zalske županije. Nauki reformacije so v takratni Dolnji Lendavi intenzivno zaživel tudi po zaslugi tiskarne, ki je začela obratovati leta 1573. Tiskarsko delavnico je vodil

znameniti potujoči tiskar Rudolf Hoffhalter, ki je leto dni gostoval na dvoru Bánffyjev. V dolnjelendavski tiskarni so bila v madžarskem jeziku natisnjena tri dela slovitega protestantskega pridigarja, dvornega učitelja in nabožnega pisatelja, Györgya Kultsárja. Hkrati so to bile prve tiskane knjige na ozemlju današnje Slovenije.

V jubilejnem letu so se vračali v Lendavo vsa tri knjižna dela Györgya Kultsárja iz 16. stoletja, ki so jih pred 450 leti natisnili v Lendavi. Razen starosti teh knjig je bila prava posebnost razstave, da sta dve knjigi še edina obstoječa primerka originalov iz tistega časa.

Razstavljeni eksponati so bili na ogled v okviru mednarodne strokovne konference 25. avgusta v Mestni hiši in 26. avgusta v Muzeju meščanstva, tiskarstva in dežnikarstva. Konferenca je bila posvečena tematiki trem knjigam Györya Kultsarja, pridigarja in pisca iz obdobja reformacije, ki je živel v Lendavi in sodeloval z Miklošem Banffyjem in tiskarjem Rudolfom Hoffhalterjem. Konference so se udeležili tudi člani sveta Knjižnice-Kulturnega centra Lendava – Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ, profesorji iz DOŠ 1 Lendava, Dvojezične Srednje šole Lendava, ter posvetni delavci iz Lendave. Posebni gostje so bili še dr. Czíkó Anita, konzulinja, začasna upraviteljica Generalnega konzulata Lendava, ki je na konferenci zastopala gospoda Leventa Magyara, namestnika ministra Madžarskega ministrstva za zunanje zadeve in trgovino, predstavniki zgodovinskih cerkva, v prvi vrsti mag. Leona Novak, škof Slovenske evangeličanske cerkve, direktorji in knjižničarji iz Madžarske iz Nagykanizse, Zalaegerszega, Lentija, Zalakomarja, knjižničarji iz Lendave in knjižničarka hugaristka iz Murske Sobotne, predstavniki samoupravnih narodnih skupnosti madžarske narodnosti v Občini Lendava ter slovenski in madžarski mediji iz Lendave, Pomurja ter novinarji iz državnih medijev. Mednarodne konference se je udeležilo blizu 80 oseb.

V okviru mednarodne konference smo izdali tudi 100 komadov zbornika povzetkov predavanj z naslovom: 450 let izdajanja madžarskih knjig v Dolnji Lendavi v obdobju reformacije- 450 éve jelent meg az első nyomtatott magyar könyv Alsólendván a reformáció idején, Mednarodna konferenca, 25. avgust 2023 – Összefoglalók gyűjteménye, Nemzetközi konferencia, 2023. augusztus 25. Na konferenci so sodelovali domači in tuji predavatelji: Matjaž Lulik, skrbnik Zbirke starih tiskov, Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana, dr. Bernadett Varga, vodja Oddelka za raziskave in posebne zbirke, Nacionalna knjižnica Országos Széchényi Könyvtár, Budimpešta, dr. Klaudija Sedar, direktorica Zavoda Primoža Trubarja, Murska Sobota, Ibolya Violáné Bakonyi, skrbnica zbirke, Knjižnica reformatske gimnazije, Csurgó, dr. Lajos Bence, predsednik Društva prekmurskih madžarskih znanstvenikov in raziskovalcev, Lendava, dr. Zoltán Lendvai Kepe, višji kustos, Galerija-Muzej Lendava, Sebastijan Časar, bibliotekar, Knjižnica – Kulturni center Lendava, dr. Judit Zágorec-Csuka, direktorica, Knjižnica – Kulturni center Lendava.

V letu 2023 je naša knjižnica:

- izdala in predstavila novo, 25. številko revije Lindua (Multikulturna strokovno-družboslovno-literarnoumetnostna revija Občine Lendava – Lendva Község multikulturális, tudományos, társadalomtudományi, irodalmi és képzőművészeti folyóirata),
- izdala zbornik povzetkov 450 let prve tiskane madžarske knjige v obdobju reformacije v Dolnji Lendavi – 450 éve jelent meg az első nyomtatott magyar könyv Alsólendván a reformáció idején (mednarodna konferenca, 25. avgust 2023, Lendava).

Pomemben projekt za spodbujanje bralne kulture v madžarskem jeziku:

- za učence dvojezičnih osnovnih šol (Dvojezična osnovna šola I Lendava, Dvojezična osnovna šola Genterovci, Dvojezična osnovna šola Dobrovnik in Dvojezična osnovna šola Prosenjakovci) in dijake Dvojezične srednje šole Lendava že vrsto let izvajamo projekt Könyvmoly – Knjižni molj. V okviru projekta so učenci in dijaki prebrali knjigo v madžarskem jeziku po svoji lastni izbiri ter o njej napisali spis; vsi sodelujoči so dobili priznanja in knjižne nagrade. V projektu je sodelovalo 113 osnovnošolcev in 49 srednješolcev.

Zaključna prireditev za osnovnošolce je bila organizirana v prostorih DOŠ I Lendava, kjer so nam knjižničarke knjižnice Lenti pripravile zanimivo predavanje o delih sodobnih mladinskih avtorjev.

Za srednješolce smo zaključno prireditev izvedli na Dvojezični srednji šoli Lendava, kjer je direktorica knjižnice iz Zalaegerszega za dijake izvedla predstavitev o knjigi avtorice Sare Nishe Adams: A könyvlista.

Pomembnejši dvojezični projekti za spodbujanje bralne kulture:

- akcija Izbiramo bralca/bralco letnega časa in mladega bralca/bralco letnega časa (pomladi, poletja, jeseni, zime),
- akcija Bralec bralcu: na oglasno desko lahko bralec vpiše vtise o prebrani knjigi, sporočila o vsebini knjige za druge bralce, lepe misli iz knjige ipd.,
- madžarska bralna značka za odrasle pomlad-poletje,
- da bi tudi v času počitnic spodbujali naše bralce za obisk knjižnice in branje knjig, smo tudi v letu 2023 našim mladim bralkam in mladim bralcem podarili brezplačno vstopnico za obisk razglednega stolpa Vinarium v Lendavi, če so v obdobju od 1. junija do 31. avgusta 2023 zbrali vsaj 5 različnih izpisov izposojenega seznama gradiva,
- Izmenjevalnica knjig - naši uporabniki so lahko prinesli knjige v slovenskem in madžarskem jeziku, v zameno pa so lahko izbirali med knjigami, ki so jih prinesli drugi uporabniki,
- odpisane knjige v madžarskem in slovenskem jeziku smo podarili vsem zainteresiranim posameznikom v okviru akcije Izmenjevalnica oblačil (projekt je izveden večkrat letno v sodelovanju z DOŠ I Lendava, Vrtcem Lendava in našo knjižnico), lokacija izvedbe pa je Vrtec Lendava - Lendvai Óvoda,
- v letu 2023 smo že tretjič organizirali Knjižnico pod krošnjami, ki je zamišljena kot knjižnica v naravi. Temeljna izhodišča projekta so: zagotavljanje brezplačnega branja, listanja knjig in revij ter uživanje pod drevesi. Projekt je potekal v okviru sodelovanja z zavodom Divja misel. Knjižnica pod krošnjami je potekala ob koncih tedna v juliju in avgustu v mestnem parku Roža Lendave, od 1. 7 do 27. 8. 2023, vsak petek in soboto od 17. do 20. ure ter vsako nedeljo od 9. do 12. ure. Obiskovalci so posedeli v prijetni senci in obenem listali knjige in revije. Med izbranim gradivom, ki je bilo na voljo obiskovalcem, so bile knjige, časopisi in revije vseh zvrsti, v slovenskem in madžarskem jeziku,
- Pravljjično dvorišče KKC Lendava – Lendvai KKK: pravljjično dvorišče za najmlajše s promocijo knjižnice in njenih dejavnosti ter obisk madžarskih lutkovnih skupin,
- praviloma enkrat letno organiziramo prireditev za upokojene z namenom spoznavanja knjižnice in njene dejavnosti, ki poteka dvojezično.

Sodelovanje s knjižnicami in ustanovami na Madžarskem:

- mednarodna konferenca Inspiráció – Képesé tétel – Kapcsolatrendszer (Inspiracija – Motiviranost – Kompetentnost – Partnerski odnosi) v kraju Tatabánya, Sekcija knjižničarjev madžarske narodnosti, Društvo madžarskih knjižničarjev,
- udeležba na predstavitvi revije Pannon Tükör v knjižnici v Zalaegerszegu,
- dan knjižnice, predavanje dr. Judit Zágorec-Csuka z naslovom Madžarska literatura v Sloveniji v Érdu v knjižnici Csuka Zoltán Városi Könyvtár,
- svečana prireditev ob Dnevu Univerze za javno upravo in obramboslovje v Budimpešti,
- predavanje dr. Judit Zágorec-Csuka z naslovom z naslovom Petőfi nyomában – Po poteh Petőfija v Zalakomárju v osnovni šoli Somssich Antal Általános Iskola Zalakomár.

Informacijsko opismenjevanje:

Knjižnica v osrednji knjižnici in petih izposojevališčih na dvojezičnem območju usposablja uporabnike za uporabo informacijske tehnologije in informacijskih virov, zlasti elektronskih, izdaja informativne publikacije in priročnike s področja uporabe elektronskih virov, razvija informacijsko pismenost. Vse dejavnosti potekajo dvojezično. Namen informacijskega opismenjevanja uporabnikov je, da uporabniki hitreje pridejo do relevantnih informacij, da sami poiščejo informacijo v sistemu COBISS, kjer so dosegljivi vsi madžarski naslovi v slovenskih knjižnicah. Za uporabnika je pomembna tudi uporaba interneta, saj je na njegovih straneh moč

najti tudi baze podatkov madžarskih knjižnic oz. drugih ponudnikov. Za starejše uporabnike poteka informacijsko opismenjevanje v naši knjižnici pretežno individualno. Za skupine učencev dvojezičnih šol in dijakov Dvojezične srednje šole Lendava organiziramo tudi izobraževanje, ki pa poteka dvojezično (slovensko in madžarsko). Navodila za uporabo elektronskih virov, digitalne baze ter druga navodila, ki se nahajajo na spletni strani knjižnice, so dvojezična, kar pomeni da so v slovenskem in v madžarskem jeziku.

V letu 2023 smo izvedli:

- predstavitev iskanja knjižničnega gradiva v sistemu COBISS/OPAC,
- predstavitev iskanja različnih informacij na internetu (uporaba iskalnikov Google, Najdi.si,...),
- promocija naše spletne strani in drugih spletnih servisov (npr. kako podaljšati gradivo v sistemu COBISS.SI oz. Cobiss+, pregled rubrik domače spletne strani),
- promocija novih posebnih tematskih vsebin na novi spletni strani knjižnice (digitalne knjige, digitalna periodika, digitalne razglednice ipd.),
- predstavitev mCOBISS - virtualne knjižnice Slovenije na mobilnih napravah,
- predstavitev uporabe in delovanja elektronske pošte,
- predstavitev elektronskih virov (tehnik iskanja v elektronskih slovarjih, telefonskem imeniku),
- predstavitev pregleda elektronskih virov, dostopnih preko interneta,
- predstavitev delovanja urejevalnikov besedil,
- predstavitev uporabe elektronskih knjig.

Vse naštetе dejavnosti potekajo tudi v madžarskem jeziku ali dvojezično, sredstva za izvedbo aktivnosti so bila pretežno zagotovljena iz drugih virov, tudi razpisnih sredstev, saj so dejavnosti potekale dvojezično.

3. Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice za pripadnike NS

KKC Lendava – Lendvai KKK že dalj časa uspešno sodeluje z nekaterimi madžarskimi knjižnicami, predvsem pri izmenjavi strokovnih izkušenj in razne literature. V nacionalno knjižnico pošiljamo knjige, učbenike, kataloge, drobni tisk, ki izhajajo v Sloveniji v madžarskem jeziku ali dvojezično in jih pridobimo brezplačno. Sodelujemo predvsem s knjižnicami iz županij Zala in Vas. Naši mladi uporabniki sodelujejo na recitatorskem tekmovanju na Madžarskem, ki ga organizira županijska in mestna knjižnica v Zalaegerszegu.

Sodelujemo predvsem s sledečimi knjižnicami: Városi Könyvtár Lenti, Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár iz Zalaegerszega, Halis István Városi Könyvtár iz Nagykanizse, Berzsényi Dániel Könyvtár Szombathely in knjižnico Országos Széchenyi Könyvtár (OSZK) iz Budimpešte ter po potrebi z drugimi knjižnicami. V zadnjih letih intenzivneje sodelujemo z društvom madžarskih knjižničarjev. Sodelujemo tudi z raznimi ustanovami na Madžarskem, ki nam pomagajo pri pridobivanju potrebnega gradiva za našo knjižnico.

V letu 2023 smo v okviru omejenih finančnih sredstev:

- izmenjevali gradivo med knjižnicami OSZK – Országos Széchenyi Könyvtár Budapest, Városi Könyvtár Lenti, Deák Ferenc Megyei Könyvtár Zalaegerszeg, Halis István Városi Könyvtár v Nagykanizsi ter ostalimi zamejskimi madžarskimi knjižnicami,
- izvajali medknjižnično izposajo,
- sodelovali z Društvom Panonskih pisateljev iz Zalske županije,
- nadaljevali sodelovanje z Madžarskim kulturnim inštitutom v Ljubljani,
- sodelovali z Društvom madžarskih bibliotekarjev (Magyar Könyvtárosok Egyesülete),
- sodelovali na raznih sestankih in srečanjih,
- sodelovali z društvom pisateljev Írók Társasága in Szépírók Társasága, z založnikom in uredniškim odborom revije Pannon Tükör in drugimi sorodnimi založbami,
- izmenjevali strokovne izkušnje.

Poleg navedenih smo izvajali tudi druge dejavnosti za pripadnike narodne skupnosti:

- ažuriranje in dopolnjevanje spletne strani v madžarščini,

- vzdrževanje in delovanje digitalne knjižnice, ki omogoča dostop do raznih arhiviranih izvodov člankov raznih publikacij (Népszerűség, Lendavski zvezki – Lendvai Füzetek, Muratáj, Naptár, razglednice Lendave, ...),
- digitalizacija gradiva, ki je kulturna dediščina narodne skupnosti,
- akcije za promocijo knjižnice in njene dejavnosti,
- povezava nepovezanih bibliografskih zapisov starejšega madžarskega gradiva,
- sodelovanje z različnimi ustanovami,
- medkulturno sodelovanje,
- dopolnjevanje in vzdrževanje novega digitalnega leksikona znanih osebnosti s področja delovanja knjižnice, saj tudi tako prispevamo k izboljšanju nacionalne, regionalne ter lokalne razpoznavnosti in raznolikosti ter ponujamo informacije o naši zgodovini, kulturi in vrednotah,
- vzdrževanje in skrb za delovanje strani Koledar prireditev v Občini Lendava za vse javne zavode, civilne organizacije in lokalno ter samoupravno skupnost z namenom boljšega pregleda javnih dogodkov »KjeKaj/HolMi«,
- aktivno (so)delovanje na omrežju Facebook, kjer v obeh jezikih objavljamo vabila na naše dogodke, splošna obvestila, fotografije z dogodkov, fotografije razstav, ki smo jih pripravili ipd.,
- vzdrževanje, promocija in skrb za spletno stran o etnologu in pedagogu Bálintu Bellosicsu, ki izvira iz okolice Lendave.

Tudi v letu 2023 smo poskrbeli za uporabo elektronskih podatkovnih zbirk v madžarskem jeziku, saj omogočajo hiter dostop in enostavno uporabo želenih informacij. Do podatkovnih zbirk lahko naši uporabniki dostopajo v naši knjižnici, nekatere elektronske zbirke pa so dostopne tudi na daljavo (npr. od doma). Trenutno lahko na daljavo preko Prijave za oddaljeni dostop do informacijskih virov dostopajo do zbirk, objavljenih na povezavi <https://www.kl-kl.si/hu/konyvtar/elektronikus-gyujtemenyek/> do naslednjih podatkovnih baz:

- L'Harmattan Digitális Adatbázis,
- Typotex Interkönyv,
- Osiris Kiadó,
- Akadémiai Kiadó MERSZ,
- Kronosz Kiadó,
- Szaktudás Kiadó,
- Attraktor Kiadó,
- Akadémiai Kiadó Szótárai,
- SzóTudásTár,
- Mentor Kiadó,
- Balassi Kiadó,
- Gondolat Kiadó,
- Kortárs Kiadó,
- Napvilág Kiadó,
- Argumentum Kiadó,
- Kalligram Kiadó,
- Kriterion Kiadó,
- Magyar Napló Kiadó,
- Múlt és Jövő,
- Nap Kiadó,
- Szaktudás Kiadó,
- Szent István Társulat,
- SzakKönyvtár.

Objavljene imamo tudi tematske spletne strani za dostop do podatkovnih baz madžarskih spletnih vsebin (<https://www.kl-kl.si/hu/honismeret/tematikus-honlapok/>):

- Digitalna knjižnica, državna knjižnica Széchényi v Budimpešti,
- Galerija–Muzej Lendava, izdaje,
- E-kompetence, E-kompetence učiteljev v dvojezičnih šolah,
- HUNGARICANA, portal kulturne dediščine,
- Pannon Tükör, revija o kulturi, objavljena v Zalaegerszegu, ki pokriva tudi Prekmurje,
- Magyar Elektronikus Könyvtár, madžarska digitalna knjižnica,
- MaNDA adatbázis, madžarski narodni digitalni arhiv,

- epa.oszk.hu, arhiv in podatkovna baza elektronske periodike,
- dka.oszk.hu, digitalna slikovna zbirka.

Prav tako na sledeči povezavi <https://www.kl-kl.si/hu/digitalis-tartalmak-kinalata/> našim uporabnikom svetujemo pri iskanju in pregledu naslednjih digitalnih vsebin v madžarskem jeziku za:

- e-knjige,
- e-knjige za otroke,
- zvočne knjige,
- priročnike, učbenike, gradivo,
- periodiko,
- digitalne knjižnice,
- ponudbe madžarskih knjižnic ter njihove podatkovne baze,
- madžarske knjižne bloge,
- kulturno dediščino,
- leksikone, enciklopedije, slovarje,
- avdiovizualne vsebine,
- podatkovne zbirke,
- aplikacije,
- tematske spletne strani.

4. Dodatni nakup knjižničnega gradiva in informacijskih virov ter strokovna obdelava gradiva knjižnice v jeziku NS

Nabava knjižničnega gradiva v madžarskem jeziku poteka v skladu s Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe (v nadaljevanju besedila pravilnik) in Letnim načrtom nabave knjižničnega gradiva v Knjižnici – Kulturnem centru Lendava – Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ, ki je objavljen na spletni strani knjižnice: <https://www.kkl.si/katalog-informacij-javnega-znacaja/>.

KKC Lendava – Lendvai KKK danes razpolaga z bogatim fondom leposlovne in strokovne literature ter referenčne literature, ki je bralcem na razpolago v čitalnici. Na dan 31. 12. 2023 je skupni temeljni fond knjižnice znašal 167.628 strokovno obdelanega knjižničnega gradiva, od tega je 32.549 v madžarskem jeziku (16.948 v osrednji knjižnici, 15.601 v krajevnih knjižnicah). Na dan 31. 12. 2023 je bilo v naši knjižnici obiskovalcem na razpolago 27 naslovov časopisja v madžarskem jeziku.

Po naših ocenah bi bilo treba v KKC Lendava – Lendvai KKK za pripadnike madžarske narodne skupnosti letno nabaviti vsaj 200 enot knjižničnega gradiva na 1000 pripadnikov narodne skupnosti v madžarskem jeziku. Če upoštevamo podatek Statističnega urada RS iz leta 2002, da živi na območju, ki ga knjižnica pokriva s svojo dejavnostjo 4.569 pripadnikov madžarske narodnosti, bi naj za potrebe uporabnikov osrednje knjižnice v Lendavi in njenih dvojezičnih krajevnih knjižnic nabavili 913 enot gradiva (v okviru tega 100 enot neknjižnega gradiva in 40 naslovov periodičnega tiska v madžarskem jeziku).

Knjižnici je v letu 2023 s pridobljenimi finančnimi sredstvi Ministrstva, sklada Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. in s pomočjo darovalcev posameznikov kot tudi ustanov doma ter v tujini (npr. Könyvtárellátó Nonprofit Kft), uspelo realizirati dotok 527 enot knjižničnega gradiva v madžarskem jeziku, od tega je približno polovica daril, s katerimi smo dodatno obogatili našo knjižnično in domoznansko zbirko. Trudili smo se, da smo nabavili knjižnično gradivo, po katerem so povpraševali naši uporabniki:

- sodobno madžarsko leposlovje ter strokovne publikacije,
- madžarske prevode sodobne svetovne literature,
- publikacije lokalnih avtorjev v madžarskem jeziku,
- dvojezične publikacije lokalnih avtorjev,
- časopisje, ki ga prebirajo naši bralci.

Madžarsko knjižnično gradivo je knjižnica v največji meri nabavljala pri madžarskih (LibriBookline, Tinta) in slovenskih (Zavod za kulturo madžarske narodnosti – Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet) dobaviteljih, bibliografske podatke je vnesla v slovenski integrirani sistem tako za kupljeno kot tudi za darovano knjižnično gradivo, ki je tako dostopno preko medmrežja doma in v tujini. Bibliografski opisi gradiva so se vnašali v računalnik sproti, takoj ob nabavi. Obdelava madžarskega knjižničnega gradiva je zamudna, ker je treba na novo kreirati bibliografske zapise. Možnosti prevzema zapisa kot pri slovenskem gradivu ni. Velikokrat je treba iskati značnice v raznih priročnikih oziroma se posvetovati z bibliotekarji na Madžarskem. Veliko truda je treba vložiti tudi v določanje predmetnih oznak. Ko je bilo gradivo vsebinsko obdelano, se je obdelalo še fizično. Izdelali smo sezname za krajevne knjižnice, ki so spremljali gradivo. Gradivo je bilo enakomerno razporejeno v osrednjo in 5 krajevnih knjižnic, ki delujejo na narodnostno mešanem območju na območju Upravne enote Lendava. Naša knjižnica je razen monografij in serijskih publikacij kreirala tudi zapise za 202 članka v madžarskem jeziku, bibliografski zapisi le-teh so dostopni v sistemu COBISS. Članki, ki smo jih katalogizirali, so bili objavljeni v madžarskih in dvojezičnih publikacijah ter v različnih zbornikih v naslednjih publikacijah:

- Lindua,
- Népújság,
- Naptár,
- Kerek perec,
- Muratáj.

Tematsko se nanašajo na lokalne literarne ustvarjalce in njihova dela ter kulturne prireditve v madžarskem jeziku, likovne ustvarjalce ter prireditve, na katerih se je predstavljala madžarska kultura, glasba, narodopisje.

Za izvajanje nabave in obdelave gradiva v madžarskem jeziku ter za izvajanje posebnih oziroma podvojenih storitev za uporabnike v madžarskem jeziku ima knjižnica v skladu z 39. členom Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe in v skladu z dogovorom s Pokrajinsko in študijsko knjižnico Murska Sobota na osnovi pokrivanja območja (glede na število pripadnikov madžarske narodne skupnosti) zaposlenih 1,5 bibliotekarjev z aktivnim znanjem madžarskega jezika, kar je tudi sistemizirano v aktu o sistemizaciji delovnih mest. Navedeni bibliotekar skrbi za krajevne knjižnice na narodnostno mešanem območju, svetuje in daje informacije o gradivu in iz gradiva.

Podpisana odgovorna oseba knjižnice izjavljam, da so navedeni podatki točni in da je izvajanje programa potekalo v skladu s pogodbo. Izjavljam, da imajo finančni podatki za podlago verodostojne knjigovodske listine in da je obračunska dokumentacija na vpogled v računovodstvu knjižnice.

Poročilu prilagamo tudi naslednji obvezni prilogi:

Priloga 1: Vsebinsko poročilo o izvedbi programa posebnih nalog splošne knjižnice za pripadnike NS za leto 2023

Priloga 2: Finančno poročilo o izvedbi programa posebnih nalog splošne knjižnice za pripadnike NS za leto 2023

Datum: 20. 2. 2024

Podpis odgovorne osebe in žig: